

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

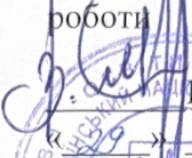
Декан факультету фінансів та
обліку

«» **Андрій КІЗИМА**
2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

«» **Віктор ОСТРОВЕРХОВ**
2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

ФОНДИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 23 Соціальна робота

спеціальність – 232 Соціальне забезпечення

освітньо-професійна програма – «Соціальне забезпечення»

Кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	4	8	40	40	5	10	55	150	8

20.06.2025

ТЕРНОПІЛЬ 2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 15.06. 2022 р.)

Робочу програму склала кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Ірина ФЕДОРОВИЧ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу (протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри фінансових
технологій та банківського бізнесу,
д-р екон. наук, професор

Ольга КНЕЙСЛЕР

Гарант ОП
д-р екон. наук, професор

Микола СТЕЦЬКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФОНДИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна – «Фонди соціального страхування»	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 23 Соціальна робота	Статус дисципліни – обов'язкова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність – 232 Соціальне забезпечення	Рік підготовки – 4 Семестр – 8
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – «Соціальне забезпечення»	Лекції – 40 год. Практичні заняття – 40 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Індивідуальна робота – 5 год. Тренінг – 10 год. Самостійна робота – 55 год.
Тижневих годин – 10, з них аудиторних – 5 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФОНДИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Фонди соціального страхування» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо організації діяльності фондів соціального страхування з огляду на специфіку їх функціонування, ефективного застосування базових концепцій, що пояснюють механізми управління такими соціальними інституціями.

Головним завданням курсу є оволодіння методологією критичного аналізу функціонування фондів соціального страхування та оцінки ефективності формування їх фінансових ресурсів із одночасним виокремленням невирішених проблем з подальшим обґрунтуванням напрямів їх розв'язання, набуття навиків щодо управління діяльністю фондів соціального страхування з метою покращення надання ними соціальних послуг і реалізації соціальної політики держави.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Фонди соціального страхування» є:

- вивчення сутності, функціонального призначення, принципів організації фондів соціального страхування;
- знання і розуміння особливостей формування доходів державних фондів соціального страхування в Україні, значення єдиного соціального внеску у структурі доходів державних соціальних фондів;

- знання основних засад і механізмів функціонування Пенсійного фонду України, Фонду соціального страхування України та Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття;
- вміння аналізувати джерела доходів та використання коштів фондів соціального страхування;
- вивчення питань розвитку недержавних пенсійних фондів в Україні;
- дослідження іноземного досвіду у сфері функціонування фондів соціального страхування та окреслення напрямків вдосконалення їх діяльності в Україні.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- здатність до виявлення особливостей функціонування фондів соціального страхування та використання механізмів управління ресурсами фондів у контексті пенсійного страхування, страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання, страхування на випадок безробіття, страхування з тимчасової втрати працездатності;
- здатність використовувати сучасні інноваційні прийоми та спеціальні методи для розрахунку обсягів виплат із фондів соціального страхування при настанні страхових випадків з метою здійснення перманентного моніторингу використання коштів цих фондів, та застосовувати набуті знання в процесі розробки програм недержавного соціального страхування з метою підвищення результативності соціальної політики держави.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліни, вивчення яких передувало вивченню дисципліни «Фонди соціального страхування»: «Правовий супровід клієнтів соціальних служб», «Соціальне страхування».

2.5. Результати навчання:

- вміння аналізувати та об'єктивно оцінювати ефективність функціонування фондів соціального страхування та вміти використовувати механізми управління ресурсами фондів у контексті пенсійного страхування, страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання, страхування на випадок безробіття, страхування з тимчасової втрати працездатності;
- демонструвати уміння застосовувати сучасні інноваційні прийоми та спеціальні методи для розрахунку обсягів виплат із фондів соціального страхування при настанні страхових випадків з метою здійснення перманентного моніторингу використання коштів цих фондів, та вміти використовувати набуті навички в процесі розробки програм недержавного соціального страхування з метою підвищення результативності соціальної політики держави.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ФОНДИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ»

Змістовий модуль 1. Організація та правова регламентація функціонування фондів соціального страхування

Тема 1. Теоретичні основи формування фондів соціального страхування, їх сутність та значення

Призначення та роль фондів соціального страхування, їх місце в системі державних цільових фондів. Економічний зміст фондів соціального страхування. Реалізація соціального захисту населення через соціальне страхування. Загальна характеристика фондів соціального

страхування. Генезис та розвиток фондів соціального страхування в Україні. Управління соціальними позабюджетними фондами. Нормативно-правова база регулювання діяльності фондів соціального страхування в Україні.

Тема 2. Особливості функціонування фондів соціального страхування у зарубіжних країнах

Історія становлення і розвитку фондів соціального страхування. Основні етапи розвитку системи обов'язкового соціального страхування за кордоном. Модель Бісмарка і план Беверіджа. Чотири фундаментальні принципи системи Бісмарка. Система страхування та принципи Беверіджа. Типологія зарубіжних систем соціального страхування. Північноєвропейський механізм фінансування соціальних видатків. Континентальний механізм фінансування соціальних видатків. Особливості організації соціального страхування Швеції. Пенсійна система Чилі. Соціальні технології США. Системи соціального страхування Німеччини, Англії, Франції. Концептуальні аспекти формування та напрями використання фондів соціального страхування. Організація медичного страхування та особливості її вияву в зарубіжних країнах.

Тема 3. Особливості формування доходів державних фондів соціального страхування в Україні

Фінансове забезпечення функціонування державних фондів соціального страхування. Доходи фондів соціального страхування: економічний зміст, види. Обов'язкові та добровільні внески та пожертвування. Цільові надходження з бюджету. Кредити. Доходи від розміщення тимчасово вільних коштів. Єдиний соціальний внесок у структурі доходів державних соціальних фондів. Прогнозування обсягів фінансового забезпечення державних фондів соціального страхування. Суб'єкти управління коштами фондів соціального страхування. Ефективність перерозподілу коштів через систему державних фондів соціального страхування в Україні.

Тема 4. Пенсійний фонд України

Пенсійний фонд України: розвиток, завдання, структура, функції, права. Головні управління ПФУ в областях: завдання, функції, права та обов'язки. Управління ПФУ: основні завдання, функції, права та обов'язки. Перелік послуг, які надаються органами Пенсійного фонду. Реєстр застрахованих осіб. Електронна пенсійна справа. Основи бюджетного процесу в ПФУ. Джерела формування доходів бюджету Пенсійного фонду України. Характеристика видатків бюджету Пенсійного фонду. Проблеми хронічного дефіциту бюджету Пенсійного фонду України, шляхи їх вирішення. Фінансове адміністрування та менеджмент в діяльності центральних та територіальних органів ПФУ. Проблеми реформування державного пенсійного страхування в Україні.

Змістовий модуль 2. Функціонування інших фондів соціального страхування в Україні, вдосконалення їх діяльності

Тема 5. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття

Державна політика у сфері зайнятості населення. Органи, що забезпечують формування та реалізацію державної політики у сфері зайнятості населення. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття: завдання, функції, права. Структура Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Особливості управління Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Джерела формування бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Видатки бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України

на випадок безробіття. Управління фінансовими ресурсами Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Тема 6. Недержавні пенсійні фонди

Недержавне пенсійне страхування: економічна сутність та роль у системі соціального страхування. Суб'єкти та об'єкти недержавного пенсійного страхування. Система недержавного пенсійного страхування.

Недержавні пенсійні фонди та їх види. Структура недержавного пенсійного фонду. Адміністратор недержавного пенсійного фонду. Управління активами недержавного пенсійного фонду. Зберігачі пенсійного фонду. Пенсійні активи, їх склад та використання. Види та механізм здійснення пенсійних виплат недержавними пенсійними фондами. Державний нагляд та контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення в Україні.

Тема 7. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю

Основні завдання та функції Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні. Основні принципи та законодавчі норми, які регулюють діяльність Фонду. Механізми та джерела фінансування Фонду.

Категорії осіб з інвалідністю, які є основними бенефіціарами Фонду. Процедури та критерії отримання соціальних виплат та пільг особами з інвалідністю.

Взаємодія Фонду з іншими державними та недержавними організаціями. Стратегії Фонду щодо інтеграції осіб з інвалідністю у ринок праці. Роль Фонду в забезпеченні інклюзивної освіти для осіб з інвалідністю. Виклики та перспективи розвитку Фонду в сучасних умовах. Аналіз ефективності діяльності Фонду та його програм.

Тема 8. Вдосконалення діяльності фондів соціального страхування в Україні

Проблеми вітчизняної практики функціонування фондів соціального страхування. Основні проблеми вітчизняної пенсійної системи. Напрями реформування пенсійного страхування. Цілі пенсійної реформи. Вдосконалення діяльності Пенсійного фонду України. Єдиний соціальний внесок та проблеми його адміністрування в Україні. Напрями розвитку соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Вдосконалення діяльності Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Посилення механізму регулювання соціального захисту на випадок безробіття. Впровадження державних соціальних стандартів у сфері медичного обслуговування населення.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «ФОНДИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ»

Назва теми	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	Індивід. робота	Тренінг	Само ст. робота	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Організація та правова регламентація функціонування фондів соціального страхування. Пенсійний фонд України.						
Тема 1. Теоретичні основи формування фондів соціального страхування, їх сутність та значення	4	4	2	6	7	Поточне опитування
Тема 2. Особливості функціонування фондів соціального страхування у зарубіжних країнах	4	4			7	

Тема 3. Особливості формування	6	6			7	
доходів державних фондів соціального страхування в Україні						
Тема 4. Пенсійний фонд України	6	6			6	
Змістовий модуль 2. Функціонування інших фондів соціального страхування в Україні, вдосконалення їх діяльності.						
Тема 5. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на	6	6	3	4	7	Поточне опитування
Тема 6. Недержавні пенсійні фонди	6	6			7	
Тема 7. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю	4	4			7	
Тема 8. Вдосконалення діяльності фондів соціального страхування в Україні	4	4			7	
Разом	40	40	5	10	55	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ФОНДИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ»

Практичне заняття 1-2

Тема1: Теоретичні основи формування фондів соціального страхування, їх сутність та значення

Мета: висвітлити теоретичні основи формування фондів соціального страхування, визначити їх місце в системі державних цільових фондів.

Питання для обговорення:

1. Фонди соціального страхування в системі державних цільових фондів.
2. Значення фондів соціального страхування та особливості їх функціонування.
3. Генезис та розвиток фондів соціального страхування в Україні.
4. Нормативно-правова база регулювання діяльності фондів соціального страхування в Україні.

Практичне заняття 3-4

Тема 2: Особливості функціонування фондів соціального страхування у зарубіжних країнах

Мета: розкрити організаційно-економічні, методологічні та правові аспекти функціонування фондів соціального страхування у зарубіжних країнах.

Питання для обговорення:

1. Історія становлення та розвитку фондів соціального страхування.
2. Модель Бісмарка і план Беверіджа.
3. Типологія зарубіжних систем соціального страхування.
4. Концептуальні аспекти формування та напрями використання фондів соціального страхування.

Практичне заняття 5-7

Тема 3: Особливості формування доходів державних фондів соціального страхування в Україні

Мета: розкрити особливості формування доходів державних фондів соціального страхування в Україні, розкрити значення єдиного соціального внеску у структурі доходів державних соціальних фондів.

Питання для обговорення:

1. Фінансове забезпечення функціонування державних фондів соціального страхування. Економічний зміст та види доходів, що формують бюджети фондів соціального страхування.
2. Характеристика доходів фондів соціального страхування.
3. Єдиний соціальний внесок у структурі доходів державних соціальних фондів.
4. Прогнозування обсягів фінансового забезпечення державних фондів соціального страхування.
5. Управління коштами фондів соціального страхування.

Практичне заняття 8-10

Тема 4: Пенсійний фонд України

Мета: розкрити особливості функціонування Пенсійного фонду України, охарактеризувати склад доходів та видатків Пенсійного фонду України.

Питання для обговорення:

1. Пенсійний фонд України: розвиток, завдання, функції, права.
2. Головні управління ПФУ в областях: завдання, функції, права та обов'язки.
3. Управління ПФУ: основні завдання, функції, права та обов'язки.
4. Основи бюджетного процесу в ПФУ.
5. Доходи бюджету Пенсійного фонду України.
6. Видатки бюджету Пенсійного фонду України.
7. Фінансове адміністрування та менеджмент в діяльності центральних та територіальних органів ПФУ.
8. Проблеми реформування державного пенсійного страхування в Україні.

Практичне заняття 11-13

Тема 5: Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття

Мета: висвітлити особливості розвитку та управління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, дати характеристику доходів і видатків Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Питання для обговорення:

1. Державна політика у сфері зайнятості населення.
2. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття: завдання, функції, права.
3. Структура Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
4. Особливості управління Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
5. Доходи бюджету Фонду страхування на випадок безробіття.
6. Видатки бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Практичне заняття 14-16

Тема 6: Недержавні пенсійні фонди

Мета: висвітлити значення та особливості розвитку недержавних пенсійних фондів в Україні, розглянути види недержавних пенсійних фондів, а також механізм здійснення ними пенсійних виплат.

Питання для обговорення:

1. Система та суб'єкти недержавного пенсійного забезпечення.

2. Організаційно-функціональна структура недержавного пенсійного фонду.
3. Адміністратор недержавного пенсійного фонду.
4. Управління активами недержавного пенсійного фонду.
5. Зберігачі пенсійних внесків.
6. Пенсійні схеми та пенсійні виплати в системі недержавного пенсійного забезпечення.
7. Розвиток недержавного пенсійного забезпечення в Україні.

Практичне заняття 17-18

Тема 8: Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю

Мета: висвітлити особливості функціонування Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, з'ясувати джерела формування доходів і напрями використання коштів Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю.

Питання для обговорення:

1. Основи функціонування Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні.
2. Завдання та функції Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні.
3. Механізми та джерела фінансування Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні.
4. Процедури та критерії отримання соціальних виплат та пільг особами з інвалідністю.
5. Аналіз ефективності діяльності Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю та його програм.
6. Виклики та перспективи розвитку Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю в сучасних умовах.

Практичне заняття 19-20

Тема 7: Вдосконалення діяльності фондів соціального страхування в Україні

Мета: розкрити перспективи розвитку та напрями вдосконалення діяльності фондів соціального страхування в Україні.

Питання для обговорення:

1. Проблеми функціонування Пенсійного фонду України та реформування вітчизняної пенсійної системи.
2. Вдосконалення діяльності Фонду соціального страхування України:
 - основні напрями розвитку страхування з тимчасової втрати працездатності;
 - проблеми та перспективи розвитку соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.
3. Напрями вдосконалення діяльності Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

6. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Порядок проведення тренінгу:

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення здобувачів вищої освіти з темою тренінгового заняття.
2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі, визначенні правил проведення тренінгового заняття.
3. Практична частина шляхом виконання завдань.
4. Підведення підсумків. Обговорення результатів виконання завдань у групах, обмін думками.

В рамках тренінгу здобувачі вищої освіти виконують два завдання: аналіз ефективності роботи фондів соціального страхування; оцінка ефективності соціального захисту.

Завдання тренінгу

1) Аналіз ефективності роботи фондів соціального страхування

1.1. Дослідити фінансову звітність одного з фондів соціального страхування (наприклад, Пенсійного фонду України, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття) за останні три роки;

1.2. Проаналізувати фінансові показники фонду для виявлення основних тенденцій та змін у структурі його фінансування;

1.3. Розрахувати ключові показники ефективності: коефіцієнти достатності резервів, платоспроможності, рівень дефіциту/профіциту;

1.4. Провести аналіз ризиків, пов'язаних з фінансовою діяльністю фонду, зокрема ризики зменшення доходів, збільшення витрат, зниження рівня платоспроможності;

1.5. Оцінити можливості покращення фінансової стійкості та ефективності фонду в умовах змінної макроекономічної ситуації.

2) Оцінка ефективності соціального захисту за допомогою фондів соціального страхування

2.1. Вивчити поточний стан надання соціального захисту через фонди соціального страхування: охоплення населення, рівень виплат, соціальні програми;

2.2. Провести аналіз основних проблем, з якими стикаються фонди соціального страхування, зокрема низький рівень фінансової грамотності населення, недосконалість законодавчої бази;

2.3. Оцінити соціально-економічні умови, які впливають на роботу фондів (наприклад, безробіття, інфляція);

2.4. Розробити стратегії підвищення ефективності соціального захисту через фонди соціального страхування, враховуючи зміни в макроекономічному середовищі та можливі реформи;

2.5. Запропонувати інноваційні підходи для покращення роботи фондів.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота передбачає виконання 4 завдань:

Завдання 1. Порівняння систем фондів соціального страхування в Україні та зарубіжній країні

1. Оберіть зарубіжну країну для аналізу системи соціального страхування;

2. Проаналізуйте структуру та функції фондів соціального страхування обраної країни:

2.1. Дослідіть, як організовано соціальне страхування в обраній країні: типи фондів (пенсійний, медичний, на випадок безробіття тощо), їхнє фінансування, управління, охоплення населення;

2.2. Опишіть основні характеристики системи: розмір внесків, порядок виплат, роль держави, роботодавців і працівників;

3. Порівняйте з українською системою фондів соціального страхування, визначте переваги та недоліки кожної з систем;

4. На основі аналізу зарубіжного досвіду, запропонуйте конкретні кроки та рекомендації для вдосконалення української системи. Розгляньте можливість застосування кращих практик, зміни законодавства, реформи управління та фінансування;

Завдання 2. Аналіз основних показників функціонування недержавних пенсійних фондів в Україні

1. Зберіть дані про діяльність недержавних пенсійних фондів (НПФ) за останні 3 роки;

2. Проаналізуйте основні показники роботи НПФ (розгляньте кількість учасників, обсяг активів під управлінням, доходність, витрати на адміністрування, коефіцієнт заміщення);

3. Проведіть порівняльний аналіз із державними пенсійними фондами. Визначте, в чому полягають переваги і недоліки НПФ у порівнянні з державними пенсійними фондами, зокрема у питаннях ефективності та прибутковості;

4. Визначте тенденції, проблеми та перспективи розвитку НПФ в Україні. Запропонуйте можливі шляхи покращення.

Завдання 3. Розробка пропозицій щодо вдосконалення управління коштами фондів соціального страхування в Україні

1. Проаналізуйте існуючу систему управління коштами фондів соціального страхування в Україні;

2. Визначте основні проблеми у сфері управління коштами (проаналізуйте основні виклики, такі як недостатня прозорість, високі адміністративні витрати, недостатній рівень резервів, обмежені можливості інвестування);

3. Дослідіть міжнародний досвід управління коштами у фондах соціального страхування.

3.1. Розгляньте приклади з інших країн, які використовують ефективні стратегії управління коштами (наприклад, інвестування в довгострокові проекти, диверсифікація активів);

3.2. Розробіть конкретні пропозиції щодо вдосконалення управління коштами в фондах соціального страхування України. Запропонуйте заходи, які можуть підвищити ефективність використання коштів (наприклад, впровадження нових методик управління активами, оптимізація витрат, реформа адміністрування).

Завдання 4. Напишіть есе на одну із запропонованих тем:

1. Фонди соціального страхування як інструмент підтримки національної економіки в кризових умовах.

2. Електронні сервіси та цифровізація в управлінні фондами соціального страхування: переваги та виклики.

3. Фонди соціального страхування в Україні та ЄС: порівняльний аналіз та перспективи інтеграції.

4. Роль фондів соціального страхування у забезпеченні соціальної справедливості.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У освітньому процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, реферування.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Фонди соціального страхування» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань здобувачами вищої освіти і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач вищої освіти може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. КРИТЕРІЙ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фонди соціального страхування» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання (Теми 1-4)	Модульний контроль 1 (Теми 1-4)	Поточне оцінювання (Теми 5-8)	Модульний контроль 2 (Теми 5-8)	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	1. Тестові завдання (5 тестів по 8 балів за тест) – макс. 40 балів. 2. Теоретичне питання – макс. 30 балів. 3. Задача – макс. 30 балів.	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	1. Тестові завдання (5 тестів по 8 балів за тест) – макс. 40 балів. 2. Теоретичне питання – макс. 30 балів. 3. Задача – макс. 30 балів.	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання завдань на тренінгу	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих за самостійну роботу	1. Теоретичні питання (2 питання по 30 балів) – макс. 60 балів. 2. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) – макс. 20 балів. 3. Задача – макс. 20 балів.

Поточне опитування:

90–100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно й аргументовано викладає його, демонструє глибоке розуміння та здатність застосувати знання;

75–89 балів – матеріал засвоєно достатньо повно, але аргументація недостатньо глибока; допускаються несуттєві неточності;

65–74 бали – відповіді відтворюють лише основний зміст теми без глибокого аналізу; є суттєві помилки або слабка аргументація;

60–64 бали – знання фрагментарні, відповіді поверхневі, з численними неточностями, бракує обґрунтування;

1–59 балів – матеріал не засвоєно; відповіді не розкривають суті теоретичних питань.

Тренінг:

90–100 балів – здобувач активно бере участь, повністю виконує завдання, демонструє креативність, обґрунтовує рішення;

75–89 балів – завдання виконані правильно, але бракує глибини в аргументації чи системності; можливі окремі неточності;

65–74 бали – завдання виконано частково, результати поверхневі, спостерігаються помилки;

60–64 бали – завдання виконані фрагментарно, бракує логіки, обґрунтування та активності;

1–59 балів – завдання не виконані або виконані формально, участь у тренінгу мінімальна.

Самостійна робота:

90–100 балів – усі завдання виконані, є елементи власного дослідження, робота містить аргументовані висновки, творчий підхід;

75–89 балів – завдання виконані, але є окремі недоліки; аргументація в цілому достатня;

60–74 бали – завдання виконані частково, аргументація поверхнева, помітні суттєві прогалини;

1–59 балів – завдання не виконані або мають грубі помилки; відсутній творчий підхід.

Модульна контрольна робота складається з тестів, теоретичних питань і задач.

- тестові завдання (5 тестів по 8 балів)

8 балів – правильна відповідь;

0 балів – неправильна відповідь.

- теоретичні питання (1 питання по 30 балів)

25–30 балів – повне, логічне, аргументоване розкриття теми, чітка структура відповіді;

20–24 бали – у цілому правильна відповідь, але є незначні неточності або недостатня глибина;

10–19 балів – відповідь часткова, фрагментарна, поверхнева, містить суттєві недоліки;

1–9 балів – мінімальне володіння матеріалом, нечіткість і грубі помилки.

- задача (макс. 30 балів)

25–30 балів – задача виконана правильно, результати інтерпретовано, обґрунтовано методику розв’язання;

15–24 бали – загалом правильне розв’язання, але аргументація слабка, є несуттєві неточності;

5–14 балів – часткове розв’язання, відсутня повна аргументація, є суттєві помилки;

1–4 бали – поверхнєве, з грубими помилками, без обґрунтування.

Екзамен складається з тестів, теоретичних питань та задачі.

- тести (10 завдань по 2 бали, макс. 20 балів)

2 бали – правильна відповідь;

0 балів – неправильна відповідь.

- теоретичні питання (2 питання по 30 балів, макс. 60 балів)

25–30 балів – повна, аргументована відповідь, з прикладами та висновками;

15–24 бали – в основному правильна відповідь, але недостатньо глибини або аргументів;

5–14 балів – відповідь поверхнева, фрагментарна, з помилками;

1–4 бали – нечітка відповідь, помилки, відсутність логіки.

- задача (1 задача – 20 балів)

16–20 балів – повністю правильне розв’язання з поясненням та інтерпретацією;

10–15 балів – розв’язання загалом правильне, але є неточності у поясненні;

5–9 балів – розв’язання часткове, слабка аргументація;

1–4 бали – розв’язання мінімальне, з грубими помилками.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

12. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ ДИСЦИПЛІНА

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Технічне забезпечення: мультимедійний проектор, ноутбук, проєкційний екран.	1-8
2.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows. Стандартне програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Microsoft Visio). Телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Viber тощо).	1-8

3.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності).	1-8
4.	Комунікаційне програмне забезпечення Zoom для проведення занять в режимі on-line (за необхідності).	1-8

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бечко П. К., Бондаренко Н. В., Пташник С. А., Трушевський О. О., Пономаренко О. В. Особливості функціонування систем соціального страхування зарубіжних країн та його адаптація у вітчизняну практику. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія : Економічні науки. 2023. № 10(2). С. 124–132.
2. Болотіна Є. В., Шубна О. В., Бившева Л. О., Колесникова Г. М. Проблеми розвитку пенсійного забезпечення в Україні в контексті соціального захисту. Економічний вісник Донбасу. 2021. № 1 (63). С. 162–170.
3. Бондар М., Цятковська О., Цятковська, А. Соціальне забезпечення: міжнародно-правовий аспект. Вчені записки Університету «КРОК». 2021. № 4(64), С. 96–105.
4. Вальчук О. І. Етапи формування публічної політики в системі державного соціального страхування України. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2021. Вип. 21. С. 7–10.
5. Войналович І. А. Сучасний стан і вектори розвитку пенсійного забезпечення в Україні. Економіка та суспільство. 2024. Вип. 64. С. 226–235.
6. Данилюк М. М., Дмитришин М. В., Горан Т. А. Цифровізація соціальних послуг. Економіка. Фінанси. Право. 2023. № 8. С. 36–39.
7. Димніч О., Стецюк Т., Гаманков Д., Пархета Л. Участь громадян у діяльності недержавних пенсійних фондів: проблеми і мотивація. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2021. № 1. С. 515–521.
8. Журавка О. С., Босак І. Л., Кубах Т. Г., Мордань Є. Ю. Аналіз та прогнозування розвитку ринку добровільного медичного страхування в Україні. Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. 2022. № 2. С. 50–58. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/88238/1/Zhuravka_health_insurance.pdf.
9. Іваненко О. Цифровізація як нова реальність в умовах соціальної нестабільності. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2024. № 3. С. 25–46.
10. Кравець А. Реформа пенсійної системи України: сучасні виклики та перспективи. European Journal of Economic and Management. 2025. Т. 11, № 1. С. 45–55.
11. Леган І. М., Мельничук Д. П., Войналович І. А. Соціальне страхування в системі реалізації пріоритетів сталого розвитку. Економіка, управління та адміністрування. 2022. № 3(101). С. 48–54. DOI: 10.26642/jen-2022-3(101)-48-54.
12. Лопушняк Г. С. Пенсійне забезпечення в Україні: проблеми та шляхи вирішення. Актуальні проблеми економіки. 2024. № 1. С. 145–152. DOI: 10.32752/1993-6788-2024-1-280-145-152.
13. Марич М. Г. Соціальне страхування : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 176 с.
14. Писаревська Г. І. Пенсійне забезпечення в Україні: сучасні тенденції та напрями реформ. Український журнал економічної енциклопедії. 2024. Вип. 2. С. 145–153.
15. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України № 1058-IV (ред. від 14.08.2021 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.
16. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України № 1533-III від 02.03.2000 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14>.
17. Про затвердження Положення про Пенсійний фонд України : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2014 р. № 280. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280-2014-%D0%BF#Text>.
18. Про затвердження Положення про Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю: Наказ Міністерства соціальної політики України № 129 від 14.04.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0528-11#Text>.

19. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
20. Рудик О. В. Особливості розвитку пенсійних відносин в Україні в умовах воєнного стану. Бізнес-Інформ. 2024. № 12. С. 200–206. DOI: 10.32983/2222-4459-2024-12-200-206.
21. Русіна Ю. О. Система соціального страхування України: актуальні проблеми в умовах воєнного стану. Finance, Banking and Insurance. 2025. С. 107–117. DOI: 10.32752/1993-6788-2025-1-285-107-117.
22. Сокурєнко О., Матчук С., Чижмар К., Петренко П., Марченко О. Шляхи розвитку пенсійної системи України крізь призму досвіду європейських країн. Journal of International Public Policy Development. 2024. Т. 8, № 9.
23. Татарин Н. Б., Ковальчук Ю. В., Цюник С. І. Недержавні пенсійні фонди: модернізація, тенденції та проблеми розвитку в Україні. Економіка та держава. 2021. № 5. С. 82–86.
24. Федорович І. Функціонування фондів соціального страхування у міжнародному контексті: ключові особливості та порівняльний аналіз. Економіка та суспільство. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-92>
25. Федорович І., Вацлавський О. Інноваційні технології у модернізації фондів соціального страхування. Таврійський науковий вісник. Серія Економіка. 2025. Випуск 23. С.151-160. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2025.23.17>.
26. Федорович І., Грегоращук А. Соціальні ризики в умовах нестабільності: прогнозування, попередження та механізми мінімізації. Ефективна економіка. 2024. № 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.60>
27. Федорович І., Шевчук Я. Соціальний захист населення в умовах воєнного стану: сучасний стан та перспективи розвитку. Інвестиції: практика та досвід. 2024. №4. С.161-167. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.4>
28. Чеберяко О., Варналій З., Гурочкіна В., Мєдведкова Н. Реалізація недержавного пенсійного забезпечення в Україні у системі посилення соціального захисту. Економіка. 2023. Т. 102, № 2. С. 108–129. DOI: 10.15388/Ekon.2023.102.2.6
29. Яковленко М. С. Пенсійний фонд України як суб'єкт вирішення спорів у сфері соціального забезпечення. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2021. Вип. 65. С. 416-419.
30. Fedorovych I. Foreign experience of private pension provision. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». Випуск 5 (66). 2021. С. 59-65. DOI: [10.32847/business-navigator.66-8](https://doi.org/10.32847/business-navigator.66-8)